

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 8 marca 2013 r.

DOLiS/DEC- 293/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 22, art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana R. L., zam. w K., o ponowne rozpatrzenie sprawy jego skargi na przetwarzanie jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii, z siedzibą w R., rozstrzygniętej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 4 grudnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC – 1182/12/73506,73507),

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w dniu [...] września 2012 r. wpłynęła skarga Pana R. L., zam. w K., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii z siedzibą w R. Skarżący zarzucił Proboszczowi Parafii, iż mimo złożenia przez niego oświadczenia o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego nie została o tym fakcie zamieszczona stosowna adnotacja w księdze chrztu, w związku z czym wniósł do Generalnego Inspektora o wydanie decyzji administracyjnej zobowiązującej Księdza Proboszcza do dokonania w księdze chrztu adnotacji o tym fakcie.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

- 1) Skarżący w dniu [...] lipca 2012 r. skierował do Proboszcza Parafii pismo, w którym wskazał cyt.: „Na podstawie art. 60 Kodeksu cywilnego, korzystając ze swoich praw zawartych w art. 2 pkt 2a Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. 2005 nr 231 poz. 1965), z dniem

dzisiejszym występuję z Kościoła Katolickiego, tj. wycofuję zgodę na podleganie jego doktrynie (Katechizm Kościoła Katolickiego) i prawu (Kodeks Prawa Kanonicznego). Oświadczam, że w oparciu o jej art. 2 pkt 5 nie zamierzam tej decyzji uzasadniać poza tym, że nie chcę do niego należeć. Ponadto nie wyrażam zgody na przekazywanie informacji o tej decyzji osobom trzecim, a zwłaszcza członkom mojej rodziny. Na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 6 Ustawy o ochronie danych osobowych (...) proszę Księdza, jako administratora moich danych osobowych, o ich uaktualnienie w Księdze Chrzta (nr aktu [...]), przez naniesienie adnotacji o treści »Dnia [...].07.2012 r. formalnym aktem wystąpił z Kościoła katolickiego« oraz o przesłanie jako potwierdzenia odpisu aktu chrztu z powyższym sprostowaniem.»

- 2) Powyższe pismo, jak wskazał Skarżący, pozostało bez odpowiedzi.
- 3) W toku prowadzonego postępowania do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęły wyjaśnienia Proboszcza Parafii, w których podniósł on, iż cyt.: „(...) uprzejmie wyjaśniam, że skarga jest bezpodstawna, a oświadczenie w/w o wystąpieniu z Kościoła – nieskuteczne. W Księdze Chrzta tutejszej Parafii Rzymskokatolickiej figuruje wpis R. L., jako ochrzczonego dnia [...].03.1983 r. nr [...]. Dotychczas brak jest podstaw do dokonania wpisu o jego wystąpieniu z Kościoła. Zgodnie z obowiązującymi w Kościele katolickim »Wyjaśnieniami Papieskiej Rady do spraw Tekstów Prawnych« z dnia [...].03.2006 r. odnośnie aktu formalnego wystąpienia z Kościoła katolickiego oraz »Zasadami postępowania« w tych sprawach, wydanymi przez Konferencję Episkopatu Polski, które są dla mnie wiążące, wymagane jest spełnienie pewnych warunków. Aktu odstępstwa należy dokonać w formie pisemnej w obecności proboszcza swego kanonicznego miejsca zamieszkania oraz dwóch pełnoletnich świadków. Akt formalnego wystąpienia z Kościoła nie powinien być dokonany w tym samym dniu, w którym osoba chcąca wystąpić z Kościoła, zgłosiła swój zamiar w podanej wyżej formie. Dopiero o przyjęciu oświadczenia przez Proboszcza w K. i nadaniu dalszego biegu sprawie drogą urzędową – mogę dokonać wpisu do Księgi Chrzta w naszej Parafii. (...) Panu R. L. została udzielona odpowiedź na jego pismo i jeżeli będzie nadal podtrzymywał swoją decyzję, może postąpić zgodnie z pouczeniem i wymogami kościelnymi?».

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 4 grudnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC – 1182/12/73506,73507), mocą której umorzył postępowanie w niniejszej sprawie.

Następnie, w terminie, do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Skarżącego z dnia [...] grudnia 2012 r. stanowiące wniosek o ponowne rozpatrzenie przedmiotowej sprawy. W treści ww. wniosku Skarżący podniósł w szczególności cyt.: „(...) Generalny Inspektor umorzył moją skargę na Parafię w R. powołując się na art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Tym samym uznał mnie za osobę należącą do Kościoła Katolickiego, ignorując całkowicie moje wystąpienie z niego i sam przedmiot skargi. (...)». Skarżący dodał także cyt.: „(...) w sprawozdaniu z działalności z 2010 roku napisano to wprost >Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwracał się w poszczególnych sprawach o wyjaśnienia do odpowiednich podmiotów przetwarzających dane członków lub byłych członków Kościoła Katolickiego. Po uzyskaniu wyjaśnień, z których wynikało, że osoby skarżące są wciąż członkami Kościoła Katolickiego, Generalny Inspektor umarzał postępowania administracyjne w sprawach< [s. 45]. A więc Generalny Inspektor w mojej sprawie wykazuje skąpstwo w

gospodarowaniu prawdą, na co dowodem jest to, co robił w mojej sprawie. Umożenie mojej skargi z tego powodu stanowi naruszenie szeregu przepisów Konstytucji, m. in. prawa do wolności sumienia i wyznania [art. 53 pkt 1 i 6], ratyfikowanego prawa międzynarodowego (...)

W piśmie z dnia [...] lutego 2013 r. skierowanym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Proboszcz Parafii w R. potwierdził swoje stanowisko zawarte w wyjaśnieniach z dnia [...] października 2012 r. i ponownie oświadczył w szczególności cyt.: „(...) Pan R. L. nie dokonał dotychczas skutecznie aktu wystąpienia z Kościoła Katolickiego, gdyż nie spełnił określonych wymogów formalnych, ani też Parafia nie otrzymała dokumentu w tej sprawie drogą urzędową. (...)”.

Po ponownym rozpatrzeniu niniejszej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ponownie wskazać należy, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy zawartego w zaskarżonej ww. decyzji z dnia 4 grudnia 2012 r. pozostaje podnoszona przez Skarżącego okoliczność, iż uznaje się on za osobę nienależącą do Kościoła Katolickiego. Faktem mającym natomiast fundamentalne znaczenie jest pozostawanie jego danych osobowych w zbiorze osób należących do Kościoła Katolickiego z uwagi na niedopełnienie przez Skarżącego odpowiednich wymogów formalnych koniecznych dla uznania za skuteczny jego akt wystąpienia z Kościoła Katolickiego.

Z materiału dowodowego niniejszej sprawy wynika bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, iż ww. oświadczenie Skarżącego z dnia [...] lipca 2012 r. o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego nie zostało uznane przez Proboszcza Parafii za skuteczne, bowiem – jak wskazał Proboszcz Parafii – nie zostało dokonane „w formie pisemnej w obecności proboszcza kanonicznego miejsca zamieszkania Skarżącego w obecności dwóch pełnoletnich świadków”. Tym samym Skarżący nadal jest traktowany jako członek Kościoła Katolickiego i jego dane jako członka tego Kościoła figurują w Księdze Chrzta Parafii.

W tej sytuacji zarzut Skarżącego dotyczący niewykonania ciążącego na Proboszczu Parafii – jako administratorze jego danych osobowych – obowiązku uaktualnienia jego danych osobowych, polegającego na naniesieniu w Księdze Chrzta adnotacji, iż wystąpił on z Kościoła Katolickiego, jest bezzasadny. Generalny Inspektor, działając na podstawie i w granicach kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, ustalił bowiem, iż dane osobowe Skarżącego przetwarzane są przez Proboszcza Parafii w związku z okolicznością przyjęcia przez Skarżącego sakramentu chrztu w tej Parafii jako członka Kościoła Katolickiego, z uwagi na to, iż akt odstępstwa Skarżącego nie został dokonany w wymaganej formie.

Powtórzyć zatem należy, iż stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Postępowanie administracyjne nie może toczyć się w sytuacji, gdy w jego toku przestał istnieć jego przedmiot, bądź też przedmiot ten nie istniał już przed wszczęciem postępowania. W doktrynie podkreśla się w szczególności, że przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego i przyjmuje się, że bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 Kpa ma miejsce, gdy brak jest któregoś elementów materialnego stosunku

prawnego (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2000, s. 428).

Przepis art. 43 ust. 2 ustawy stanowi, iż w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3 – 5 oraz art. 15 – 18. Artykuł 43 ust. 1 pkt 3 stanowi zaś, iż z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

Kościół Rzymsko – Katolicki niewątpliwie należy do instytucji o uregulowanej sytuacji prawnej bowiem jest instytucją, której funkcjonowanie zostało unormowane w Konstytucji RP, w umowie międzynarodowej jaką jest Konkordat oraz w ustawach, nad którymi umowa międzynarodowa ma pierwszeństwo.

W szczególności wskazać należy na przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr. 78, poz. 483 ze zm.), która w art. 25 stanowi, iż Kościoły i inne związki wyznaniowe są równouprawnione (art. 25 ust. 1). Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym (art. 25 ust 2). Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a Kościołem Katolickim określają umowa międzynarodowa zawarta ze Stolicą Apostolską i ustawy (art. 25 ust. 4). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi określają ustawy uchwalone na podstawie umów zawartych przez Radę Ministrów z ich właściwymi przedstawicielami (art. 25 ust. 5).

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1989 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.) w przepisie art. 2 stanowi natomiast, iż Kościół rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami. Ustawa niniejsza określa zasady stosunku Państwa do Kościoła, w tym jego sytuację prawną i majątkową (art. 3 ust 1). W sprawach odnoszących się do Kościoła, nie uregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa, o ile nie są sprzeczne z wynikającymi z niej zasadami (art. 3 ust. 2). Analiza powołanych powyżej przepisów prawa wskazuje, iż Kościół Katolicki oraz inne związki wyznaniowe o uregulowanej sytuacji prawnej w zakresie swojej działalności są niezależne i przy wykonywaniu władzy duchowej posługują się swoim wewnętrznym prawem.

Wobec ustalenia, iż Skarżący w dalszym ciągu jest osobą należącą do Kościoła Katolickiego oraz związku z treścią przepisu art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie może prowadzić postępowania wyjaśniającego ukierunkowanego na wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej ani przeprowadzać czynności kontrolnych, z wyłączeniem prawa żądania złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego.

Z uwagi zatem na brak kognicji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do wydania merytorycznej decyzji administracyjnej w sprawie, niniejsze postępowanie jest bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 105 § 1 Kpa i jako takie uległo umorzeniu zaskarżoną decyzją z dnia 4 grudnia 2012 r.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).